

REMISSYTTRANDE
2022-05-10

Finansdepartementet

Swedish
FinTech
Association.

fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.fma.b@regeringskansliet.se

Remissyttrande – Promemorian Ett stärkt skydd mot bedrägerier vid betalningar online (Fi2022/00489)

Swedish Financial Technology Association (SweFinTech) är en branschförening för svenska fintechbolag och samlar över 80 bolag inom branschen. Vi representerar företag inom betalningar, lån, crowdfunding, investeringar med mera och vårt syfte är att stärka det svenska ekosystemet och skapa en välfungerande marknad för svenska fintechbolag.

SweFinTech tackar för möjligheten att yttra sig om Promemorian Ett stärkt skydd mot bedrägerier vid betalningar online. Att skydda konsumenter mot bedrägerier är av stor vikt för oss och våra medlemsföretag, därav är det välkommet att regeringen tar fler initiativ för att skydda konsumenter på nätet.

Förslaget skapar däremot en del frågetecken som behöver redas ut för att skapa goda förutsättningar för näringsidkare att tillämpa lagen och för att det ska uppnå det syfte som det syftar till.

Undantag från skyldigheten att tillämpa stark kundautentisering

Det framgår av utredningen att fakturabetalning inte är en betaltjänst i betaltjänstlagens mening men att utgångspunkten bör vara att samma regler för stark kundautentisering som gäller för betaltjänster även ska gälla för fakturabetalningsalternativ/kredit när en konsument köper varor eller tjänster online. Vad som emellertid inte framgår av promemorian är huruvida en betaltjänstleverantör eller ett konsumentkreditinstitut ges möjlighet att tillämpa undantag från skyldigheten att tillämpa stark kundautentisering. En betaltjänstleverantör som tillhandahåller betaltjänster har under vissa förutsättningar möjlighet att idag tillämpa undantag från stark kundautentisering i enlighet med Kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/389 av den 27 november 2017 tekniska tillsynsstandarder för sträng kundautentisering och gemensamma och säkra öppna kommunikationsstandarder. SweFinTech önskar ett förtydligande om tillämplighet av undantag för stark

kundautentisering för betaltjänstleverantör och konsumentkreditinstitut även vid fakturabetalningsalternativ/kredit. Det vore enligt SweFinTech orimligt att endast betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster kan tillämpa undantag för stark kundautentisering när syftet torde vara detsamma som vid fakturabetalningsalternativ/kredit, dvs genomföra säkerhetsåtgärder för att förhindra bedrägerier. Det är av stor vikt att lagstiftningen innehar teknikneutralitet och proportionalitet så att undantagen tillämpas lika på betaltjänster och kreditalternativ, samt att det inte blir olika tillämpning vid köp som sker online eller i en fysisk butik. För att konkretisera, det vore enligt SweFinTech oproportionerligt och emot harmoniseringsprincipen att olika tillämpning ska ske vid kortköp i fysisk butik, där kontaktlösa betalningar tillåts upp till vissa belopp, och kortköp (eller annat likvärdigt betalmedel) i butik eller online.

En annan aspekt som är värd att belysa och som regeringen bör ta hänsyn till när det kommer till en online-miljö är huruvida det kan finnas vissa tidsspann för när stark kundautentisering behöver initieras, utöver de undantag som anges i Kommissionens tekniska tillsynsstandarder. En kund som lägger flera köp inom loppet av en kortare tidsperiod, vilket exempelvis är vanligt under julhandeln, kan betungas med onödigt mycket friktion om stark kundautentisering behöver initieras vid varje enskilt köptillfälle. Om det finns misstanke om missbruk bör självfallet stark kundautentisering eller liknande lösning initieras vid respektive köp, men finns ingen indikation kring sådant kan onödig olägenhet för konsumenten skapas, vilket även sätter hög press på tekniska system såsom BankID att konstant vara tillgängligt. Det är även vanligt att betalmetodsleverantörer kräver inloggning via unika engångslösenord eller dylikt för att kunna få tillgång till betalmetoderna, för att sedan få genomföra köpet. I dessa fall har konsumenten redan genomfört en typ av autentisering genom inloggningen, och det kan tyckas onödigt omständligt om BankID eller dylikt därefter behöver initieras när konsumenten sedan väljer att betala med kredit.

Större beaktande av olika kundgrupper

Nuvarande förslag lämnar inget utrymme för kreditgivare att använda sig av andra lösningar utöver stark kundautentisering för att minimera och förebygga bedrägerier online. Det anges i utredningen att *“det vanligaste e-legitimationssystemet i Sverige är BankID, samt att i dag har 98 procent av svenskarna mellan 18 och 67 år ett eller flera BankID. För de personer som inte har tillgång till BankID finns andra sätt att uppnå stark kundautentisering, som t.ex. användning av andra e-legitimationer – såsom Freja e-ID – eller bankdosa. Ytterligare sätt kan vara att på särskilt sätt kombinera unika lösenord med koder som skickas via exempelvis sms till en mobiltelefon för att verifiera identiteten”*.

Alla de autentiseringslösningar som anges ovan i utredningen kräver stark kundautentisering, trots att det tydligt anges att sådana lösningar inte används i lika stor utsträckning hos den äldre befolkningen. Det bör påpekas att det idag finns andra effektiva funktioner som kan användas för att minimera bedrägerier, och det är viktigt att sådana funktioner ges möjlighet att användas för att förhindra risken att vissa kundgrupper helt utesluts från att kunna genomföra köp och betalningar online. Utöver äldre, är det viktigt att ta hänsyn till grupper som inte har tillgång till teknik på daglig basis, så att inte individer med lägre inkomst försvåras att genomföra köp online. SweFinTech önskar därför se att förslaget inte enbart begränsas till lösningar som innebär stark kundautentisering, utan att kreditgivare och

individer ges möjlighet att kunna använda sig av även andra lösningar för att förhindra diskriminering av kundgrupper.

Konkurrenshämmande aspekter samt risk för hög belastning på infrastrukturen för BankID

Utöver vad som angivits ovan önskar SweFinTech styrka problematiken med att begränsa förslaget till endast användande av stark kundautentisering genom att belysa de konkurrenshämmande aspekter som bör beaktas, samt de infrastrukturproblem som kan komma att uppstå i praktiken på den svenska marknaden. BankID är en effektiv och mycket frekvent använd stark kundautentiseringsmetod i Sverige som används av många. Då detta är en sådan etablerad metod i Sverige finns stor risk att alla online-betalningar kommer initiera BankID för genomförande av köp, vilket innebär enorma volymer och hög belastning på infrastrukturen för BankID. Nuvarande förslag anger inte vad som gäller när ett system ligger nere, vilket exempelvis inträffade med BankID för inte så länge sedan. Om BankID, eller annat system ligger tillfälligt nere, kan transaktioner fortfarande genomföras utan användande av stark kundautentisering? Nuvarande förslag riskerar att skapa en ännu större monopolställning för BankID vilket även har konkurrenshämmande effekter då det försvårar för nya aktörer att ta sig in på marknaden med alternativa lösningar för att förhindra bedrägerier. För att förhindra att innovation stävjas, samt för att minimera risken för hög belastning på ett nätverk, samt öppna upp för konkurrens, önskar SweFinTech att utredningen ser över förslaget i denna del till att även göra det möjligt för kreditgivare att använda sig utav andra lösningar som begränsar bedrägerier utöver lösningar som innebär stark kundautentisering såsom BankID. SweFinTech är av uppfattningen att ett sådant förslag skulle vara mer proportionerligt, samt vill påpeka att flertalet betalmetodsleverantörer i dagsläget även erbjuder konsumenter möjligheten att aktivt välja att genomföra alla köp med BankID som en inställning i deras kundportaler.